

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Número 172

Any XIV

DESEMBRE, 2000

Dues dones passejant per un dels campaments derefugiats saharauis

Així ha quedat l'escala de la plaça des Mercat, després que el grup d'esplai Es Rebrot, la pintàs.

Sumari

Editorial i sumari	2
Festes de Nadal, Cap d'Any i Reis	3
Passant l'estona a "Mi Buenos Aires querido..."	4
Des del record i admiració, in memoriam	6
L'esplai està indignat	7
Viatge a Brusel·les	7
Sa Xerradeta a Ses Tarragonas amb Maria Margalida Jordà	8
Poemes den Rosselló	11
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps.	15
Racó de Cuina: Lluç farcit	15
De Viatge, amb Viatges Martel	16
Subvencions per a la rehabilitació d'habitatges	17
Excursió a Valldemossa	18
Reflexions de tardor	19
Recollida selectiva de paper-cartró i vidre a Maria	20
Carrerany Esportiu: Futbol benjamí ..	21
Índex any 2000	22

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol Bauzà
 Magdalena Soler Vallori
 Maria Margalida Jordà Bauzà
 Antoni Gelabert Mas

EDITORIAL

Amb un tres i no res estam a punt d'acabar l'any 2000, un any amb efectes i defectes, com quasi tots. Però d'aquest se'n parlà molt més. Els ordinadors i les persones que els manegen han seguit funcionant i la roda segueix girant.

Quan s'acaba una etapa és el moment de adient per fer balanç, memòria del que ha passat. És per això que en aquest número del mes de desembre hi incloem l'índex, memòria reduïda, de tot el que hem publicat durant tot l'any i, com sempre, ens sorprenem de l'enfilall d'articles, xerrades, cartes d'opinió, poemes, etc. que arribam a recopilar i publicar.

Però també hi trobareu el bategar del poble, el dia a dia, del que passa, els qui vénen, els qui se'n van i els articles dels nostres col·laboradors habituals, els quals un anat per l'Argentina i ens ho conta "passant l'estona", l'altre ens ofereix una recepta de lluç farcit (tenim la promesa de l'autor de què la tastarem). No manquen tampoc els poemes i, entre altres coses, volem destacar el viatge que feu als campaments de refugiats saharauis na Maria Margalida Jordà i per això, com hem fet amb altres casos, hem fet una xerradeta amb ella i ens ha aportat unes belles fotografies.

Estan tan properes les festes de Nadal vos volem desitjar que les passeu ben contents amb les persones que estimau i que si no teniu Loteria de Nadal, la nostra Associació us en pot oferir i així compartirem la sort perquè quasi segur que enguany la grossa ens toca. I si no és així, l'any que ve hi tornarem.

Possiblement aquest número us arribi un poc tard degut al pont de la Puríssima i la Constitució, ja que la impremta no fa feina. Us demanam que ens disculpeu i si la revista no ve amb el calendari del 2001, posau-vos en contacte amb algun membre del Consell de Redacció.

BON NADAL I VENTURÓS ANY 2001!

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
 Joan Gelabert Mas
 Joan Gual Bergas
 Miquel Morey Mas
 Onofre Sureda Ribas

Antoni Gelabert Mas, Monitors i monitores des Rebrot, Antoni Fiol Morey, Miquel Rosselló i Quetglas, Josep Oliver Arlès.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
<http://www.prensaforana.com/fentcarrerany>
 c/e: fentcarrerany@premsaforana.com
 Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

La redacció de Fent Carrerany
 no es fa responsable de les
 opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

FESTES DE NADAL, CAP D'ANY I REIS A MARIA

Aquest és un avanç dels diferents actes que es tenen previstos per les festes d'enguany per part de l'Ajuntament i la Parròquia. Degunt a la premura de temps potser hi hagi variacions, ja que alguns necessiten confirmació definitiva. Per tant estau al tant als programes d'ambdues entitats.

Divendres, 22 de desembre, a les 11 hores: Festa de Nadal a l'escola de dalt, amb nades i xocolatada.

Divendres, 22 de desembre i fins dia 14 de gener: Exposició. Joan Sans: Recull de Juguetes Artesanals de les Illes Balears. Obra Social i Cultural de Sa Nostra.

Dissabte, 23 de desembre: Exposició de pintures d'Enric Pou, a Sa Capella Fonda.

Diumenge, 24 de desembre, a les 21 hores: Celebració de les Matines, amb el cant de de la Sibila, a l'església parroquial. A continuació, Betlem vivent del grup d'esplai Es Rebrot, a can Gaspar.

Divendres, 29 de desembre, a les 21 hores: Gom Teatre. Prebelàndia: Cinc minuts amb tu vuit dies per setmana, a Can Gaspar.

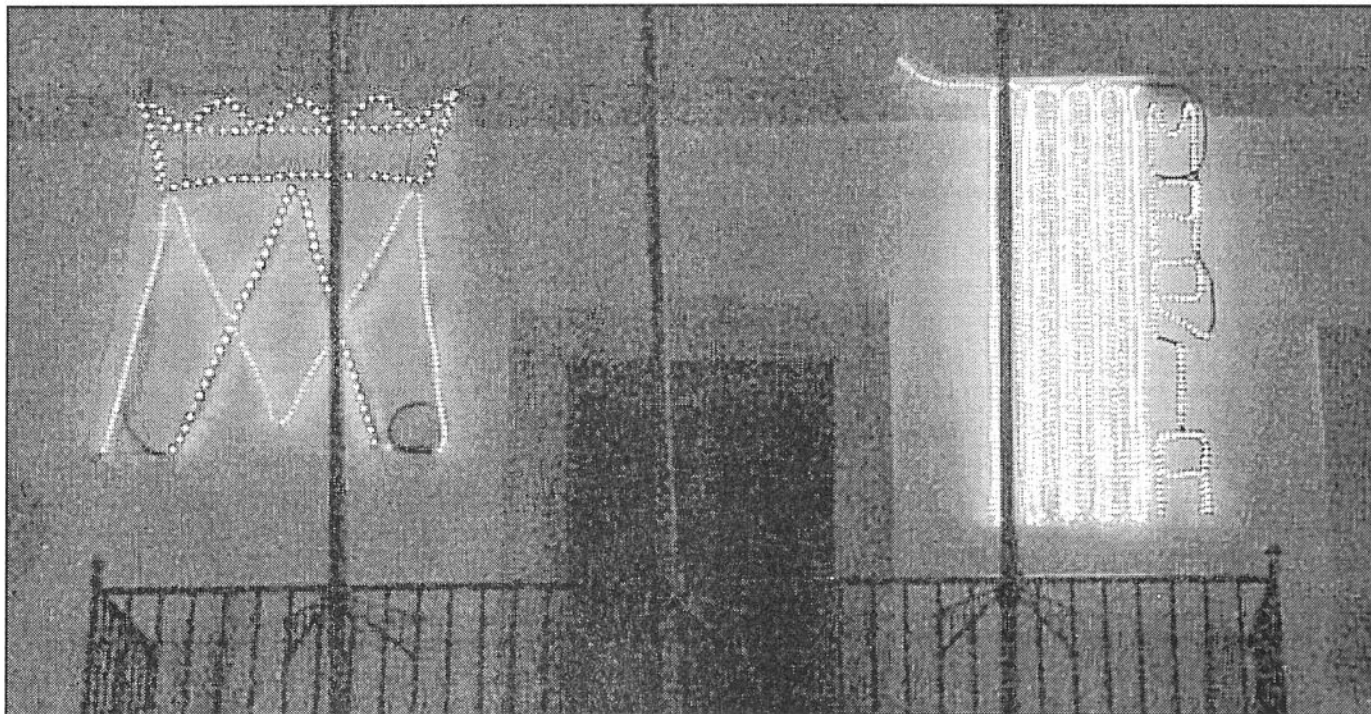
Diumenge, 31 de desembre, a les 19 hores: Celebració del Dia de la Sagrada Família, a la qual hi estan convidats especialment els matrimonis que durant l'any 2001 celebren el seu 25 o 50 aniversari.

Diumenge, 31 de desembre: Arribada del nou any a la plaça de Dalt. A continuació, festa a Can Gaspar.

Divendres, 5 de gener, a les 19 hores: Arribada dels Reis Mags.

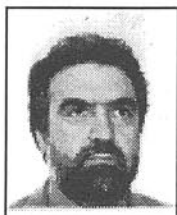
Dissabte, 6 de gener: Els Reis Mags repartiran les joguets als infants de Maria.

Possiblement també hi haurà un concert d'en Jaume Capital, però necessita confirmació.

Passant l'estona a: “mi Buenos Aires querido...”

Antoni Gelabert l'exterior. Ara és un emblema d'Argentina, així com l'Asado, la Pampa i la Patagònia i darrerament la lluita de les Madres de la Plaza de Mayo.

Buenos Aires és una ciutat que fàcilment un la sent com a seva, allí ningú és foraster, perquè tots han arribat de fora, entre ells molts mallorquins i mariers. Quan es pregunta a un argentí d'on vénen, contesta: “los argentinos vienen del barco”, perquè l'emigració arribava en vaixells en grans quantitats. Això és el que ha constituït la població, ja que els nadius, o bé per les epidèmies o bé per la caça de l'home, varen desaparèixer del tot.

*Que farolito de la calle en que nací
Fue centinela de mi promesa de amor...*

És una ciutat moderna, on un pot trobar tots els estils arquitectònics i cap ni un, on cada barri té una personalitat pròpia i és conegut per un tret característic; mentre vas passejant hi ha moments que et sembla trobar-te a Madrid, un altre indret recorda el París no monumental, altres zones et recorden l'eixample barceloní, d'altres recorden molt clarament l'arquitectura italiana, és el barri de Palermo, constituït majoritàriament pels descendents dels primers italians que hi arribaren; per això les gelateries són un dels molts plaers gastronòmics que un no es pot perdre, i especialment un gelat molt característic: “helado de samboyón”, que està fet de rovell d'ou, sucre i vi blanc. És una ciutat on t'hi trobes bé, i a més per l'idioma, encara et trobes menys estrany, és com si viatjassis per l'estat espanyol.

És una ciutat moderna i per aquest motiu els carrers són generalment molt amples, rectes, majestuosos, plens de cotxes, amb gent que es desplaça amunt i avall, com en manifestació. Té barriades molt característiques, i una d'elles és la Boca, bressol dels grans futbolistes argentins; i t'hi porten i et mostren l'estadi “la bombonera” amb l'orgull de qui t'ensenya una joia, i és que per a ells és un orgull nacional. El barri de San Telmo, que havia estat el barri obrer per excel·lència, actualment en gran expansió, on encara queden els vells locals de tango com El Viejo Almacen, on cada nit es reviu la màgia del ball sensual i trist, i a alhora ple de voluptuositat, enmig de compassos d'acordió. Un barri on encara hi queden els rails dels tramvies que ajudaren al desenvolupament de la ciutat cap

allà la primera meitat del segle XIX, on el meu padrí hi treballava de conductor, encara en tinc guardades algunes fotografies.

*Corrientes 348, segundo piso ascensor
No hay portero ni vecinos
Adentro espera mi amor...*

Una de les zones que ha experimentat un canvi més extraordinari és Puerto Madero, que era una zona portuària en franca regressió, estava mig abandonada, i que seguint una mica l'exemple de la Barcelona olímpica, ha girat la cara cap al mar i ha recuperat l'esplendor arquitectònic de les edificacions portuàries i les ha convertides en zones d'habitatge, restaurants, comerços, cines, cafès, sales d'exposicions, la qual cosa ha canviat totalment una zona de la façana marítima, o millor dit, fluvial, de Buenos Aires; i aquesta franja costanera segueix reconvertint-se i reurbanitzant-se.

Coma a tota gran ciutat hi ha zones de barraquisme, i el més curiós és que la zona de barraquisme que hi ha entre

L'aeroport internacional i el centre de la ciutat ha quedat completament enrevoltada per les construccions normals de la ciutat, ha anant ofegant l'expansió de les barraques.

*No adivino el parpadeo
De las luces que a lo lejos
Van marcando mi retorno
Son las mismas que alumbraron
Con sus pálidos reflejos
Hondas horas de dolor...*

Passejar pels carrers emblemàtics: Corrientes, que com ells en diuen "la calle que nunca duerme", o els més fonamentalistes li diuen "el Broadway argentí", però el que és cert és que els llums de neó, les llibreries, restaurants, cafès, cines i teatres, fan que sempre estigui desperta; Avenida de Mayo, en què destaca la magnífica cúpula del Congrés, i on hi ha també gran varietat de comerços: xocolateries, cafès amb terrasses agradables, bars que ofereixen bon vi i sidra, restaurants amb uns plats d'arrossos envejables, a més de peix fresc i bo, o marisc, que pel meu paladar no és el més deliciós; Plaza de Mayo, emblema de la lluita per la llibertat, la veritat i la transparència; carrer Florida, un carrer peatonal que sempre és ple de gent i on es poden trobar grups de tanguistes que ofereixen el seu art a canvi d'unes monedes, sempre voluntàries; Rivadavia, Paraná, 9 de Julio, etc...a un li fa agafar "la nostalgia del Viejo Mundo", encara que sigui una capital clarament europea. I quan un està cansat sempre queda el confort de seure al Café Tortoni, que ha estat testimoni de gran tertúlies literàries i on els grans escriptors argentis i també altres llatinoamericans, espanyols i catalans s'hi han assegut i han pogut assaborir un cafè deliciós, un gelat italià o un vi argentí o xilè altament competitiu al mercat; aquest cafè quan un s'hi troba assegut desperta la nostàlgia, taules de marbre, cadires de fusta còmodes, grans miralls

i quadres demodés, columnes forrades de fusta, neons que ressequen les cornisses del sostre, un billar amb llum baixa, tot, tot, et desperta vivències de fa unes dècades, i és una sort que es mantingui obert, ja que molts d'aquests locals han acabat per ésser "modernitzats". Si un hi va és recomanable fer-hi un descans, segur que l'esperit de Borges us abraçarà.

Un altre indret és el barri de la Recoleta, que pot començar per prendre un cafè al bar La Biela, on a les parets hi ha unes pintures al·legòriques de la vida "porteña", de gran valor artístic; també tenim l'església del Pilar, que recorda l'estil andalús amb el seu color blanc, i al costat hi ha el cementiri de la Recoleta, un cementiri de luxe i que és com un museu d'història i escultura.

I en arribar la nit, buscar un bon restaurant per assaborir un "bife de chorizo" acompanyat de vi negre de la zona de Mendoza; aquests preparatius ens predisposen a assistir a una vetllada de tangos. Tot pot ésser una nit inoblidable.

I tancant els ulls dins l'avió ja de tornada retre memòria a tots aquells mallorquins i mariers que varen emprendre el camí de l'emigració tot cercant i somniant una vida millor i més digna; alguns ho aconseguiren i tornaren, d'altres també ho aconseguiren i arrelaren allí, però molts no varen aconseguir els seus anhels i han duit allí una vida més aviat anodina i sempre amb el record de la seva família i l'impossibilitat de tornar. Crec que entre tots hem de posar les condicions perquè Mallorca no torni ser mai més terra d'emigració, si aquesta no és voluntària, i a més rebre i tractar amb respecte i dignitat als que ara vénen, emigrants a casa nostra, a cercar el que no tenen als seus llocs d'origen.

*A. Gelabert Mas
Barcelona. Setembre-00*

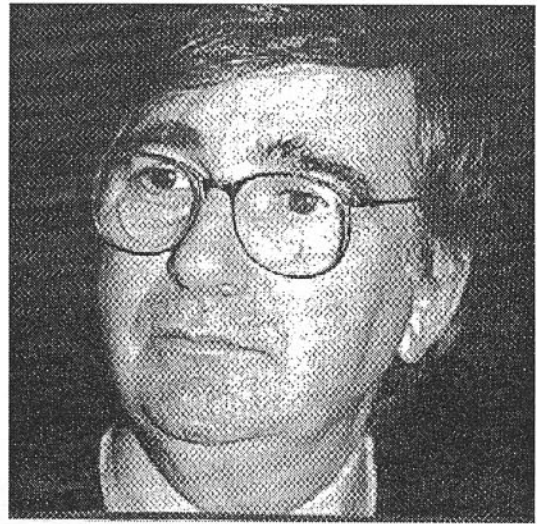
Des del record i admiració, in memoriam

Hi ha hagut tres moments amb l'Ernest Lluch que m'han donat la seva enorme dimensió humana, intel·lectual i política.

Trobada amb l'home: fou fa ja bastants d'anys, a París, tot observant els impresionistes al museu Jeu de Pomme, ell estava amb les tres filles petites encara i jo amb la meua dona. El vaig saludar, li vaig dir qui era i que estava allí amb motiu d'unes jornades sobre trasplantament renal a l'Hospital Pitié-Salpêtrière; ell em digué que era una escapada familiar per fer pàtria cultural amb les nenes i trencar amb la càrrega de feina diària al ministeri de sanitat. Parlàrem uns moments del nostre país i ens acomiadàrem.

Trobada amb el Ministre de Sanitat: al cap d'uns anys, ell encara era ministre de sanitat, vaig ésser convocat a participar en el redactat de la llei sobre donació d'òrgans, que ell va impulsar i va sortir una llei que encara ara és la més avançada d'Europa i ha estat imitada per quasi totes les normatives dels països que se n'han dotada. Vàrem tenir vàries reunions i en totes elles la seva figura humana, política, intel·lectual i compromesa amb els que menys tenen, fou sempre destacada. Es va crear un corrent de simpatia i admiració a la seva talla humana i científica.

Trobada amb el Professor: fou quan ell era Rector de la Universitat Internacional Menéndez y Pelayo i jo era Coordinador de la U.D. de la Facultat de Medicina de l'Autònoma. Durant aquells temps jo volia muntar un programa d'activitats científiques als estius a l'Hospital del Mar per establir diàlegs de confrontació científica entre els investigadors de gran prestigi de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica, els metges dels Hospitals municipals i els millors investigadors en ciència mèdica de l'altra banda de l'Atlàntic; no fou possible perquè no vàrem trobar finançament suficient. Això va fer que tinguéssim vàries reunions on a més a més de parlar d'aquesta programa parlàvem de tot i es va consolidar encara més, si és

possible, la gran figura d'Homenot que era.

Per aquests motius he sentit molt d'aprop el seu assassinat criminal i que no perdonaré mai. La seva gran aportació a la cohesió social dels ciutadans espanyols a través de la Llei General de Sanitat, es un fet al qual, al meu entendre, no se li ha donat prou importància. El fet de promulgar una normativa bàsica en què a partir d'aquell moment tothom té dret a l'assistència sanitària, pública i gratuïta, és al meu entendre un fet que fa que tota la societat se senti més segura, més protegida, més que forma un tot social. Els que hem fet bandera de dedicació a una medicina pública, hospitalària i científica hem d'agrair-li que potenciàs aquest aspecte cabdal de la medicina, i que ha situat la sanitat espanyola, assistencialment, al millors lloc dins la comunitat internacional.

L'Ernest Lluch va dedicar i comprometre la seva alta capacitat intel·lectual a favor dels que tenien manco, donat-los els mateixos drets i oportunitats davant la salut i la vida.

A. Gelabert Mas
Barcelona, novembre-00

ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

Sant Miquel, 11 - Maria de la Salut

Loteria de Nadal

La papereta d'aquesta papereta juga la quantitat de cent seixanta pessetes en el sorteig que es celebrarà el dia 22 de desembre de 2000, al número:

Maria de la Salut

60.182

Donatiu: 40 Pts.
Hipositari: A. C. Fent Carrerany

01252

Tota papereta impugna està nula - Caduca als tres mesos.

TECNOSPORT

PISCINES
TENNIS • SQUASH
POLIESPORTIUS
GUNITATS
PAVIMENTS POROSOS

Carrer Boters, 19 int. 2^a - Polígon Son Castelló - PALMA - Tel. 971 43 02 00 - Fax 971 75 91 14

AQUEST ÉS EL NÚMERO QUE
JUGAM ENGUANY. ESPERAM
AMB TOTS VOSALTRES PO-
DER GAUDIR D'UNES BONES
FESTES I QUE, SI POT SER,
ENS TOQUI LA GROSSA.
SORT I BONES FESTES

L'ESPLAI ESTÀ INDIGNAT!

Els monitors del grup d'esplai "Es Rebrot" hem decidit fer aquest escrit perquè des de fa un temps passen coses que no ens agraden.

Dels quaranta al·lots que hi ha a l'esplai el noranta per cent són nines, i ens demanam: - És que els nins no pinten?, no van d'excursió?, no fan tallers?, no van d'acampada?.....

Per altra banda també ens adonam que de cada any hi ha menys al·lots en general (sobre tot dels més grans). A què es dediquen els al·lots els dissabtes?, és millor estar davant la televisió que venir a l'esplai?, per què el futbol sempre és a l'hora de l'esplai?...

I vosaltres, els pares: Per què no duiu els vostres fills a l'esplai?, que hem fet malament?

Però no només ens hem de referir a la poca participació, també ens preocupa i ens feim preguntes sobre el casal de Can Gaspar. Per què no ens el sentim nostre?, per què no tenim un lloc segur i definitiu on poder fer esplai?, on farem esplai d'aquí uns anys?

Com a conclusió, només volem dir que els monitors realitzam la nostra tasca de manera voluntària i no ens sentim gens motivats degut a les raons abans exposades. Alhora agraïm la col·laboració de tota la gent que encara se sent implicada amb l'esplai i ha fet possible la seva subsistència.

Si algú vol fer arribar la seva opinió ho pot fer a la plaça d'Alt S/N.

Els monitors/es.

Dissabte dia 11 de novembre els nins i monitors del grup d'esplai "Es Rebrot" pintaren les escales de la Plaça des Mercat. Tots hi van voler posar una pinzellada de color. Esperam que la gent del poble ho respecti.

VIATGE A BRUSEL·LES

Convidat pel Centre Balears Europa, he passat quatre dies a la que és la capital política de la Unió Europea, en representació de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca i junt amb altres representants de la premsa comarcal de les Illes, de Catalunya i Andorra. Durant aquest dies hem assistit a diferents conferències sobre l'Euro, l'ampliació de la Unió Europea, entre d'altres i hem compartit taula amb eurodiputats espanyols. De tot això al proper número faré un reportatge més ampli.

Al Patronat Català a Europa coincidírem amb el president de la Generalitat de Catalunya, al qual vaig acudir per saludar l'eurodiputat de CIU, Carles Gasòliba, amic personal d'en Toni Fiol. Allà, aquest mateix ens feu aquesta foto amb la qual el president Pujol vol trasnmetre una salutació al poble de Maria.

Magí Ferriol

Sa Xerradeta a Ses Tarragones amb...

Na Maria Margalida Jordà té 26 anys, és la regidora de cultura i festes del nostre ajuntament i militant de les joventuts del PSM, per aquest motiu va poder viatjar el passat mes d'octubre als camps de refugiats del Front Polisari al Sahara. Encara no ha paït tot el que ha vist i viscut aquests dies, ja que fa poquet que ha arribat, i ens comenta una vegada i una altra que per a ella aquest viatge ha estat una experiència enriquidora. Amb el viatge, les impressions i tot el que ens volia contar del que havia vist, vàrem fer una bona vetllada i no ens va quedar temps per poder fer cap pregunta de la seva tasca per la Casa de la Vila. Això és una petita mostra de la situació del poble Saharauí per exigir el que els pertoca com a poble i persones, el seu territori per poder establir-se i ser un poble com els altres de la terra.

Explica'ns un poc de què va aquest viatge

El viatge estava organitzat per la Direcció General de Cooperació i el Comitè de Solidaritat. A més de visitar-los per conèixer de prop la seva situació portàvem ajuda humanitària, l'avió anava tan carregat que fins i tot dúiem capses per damunt nosaltres. Anàvem amb un vol xàrter directe de Palma a Tindouf i a més de Mallorquins hi havia gent de les altres illes.

Els visitants els podem dividir en tres grups: d'una banda hi havia famílies de les illes que durant l'estiu havien tengut nins saharauis a casa seva i anaven a "tornar" la visita, el grup de polítics i un grup de joves militants de partits polítics.

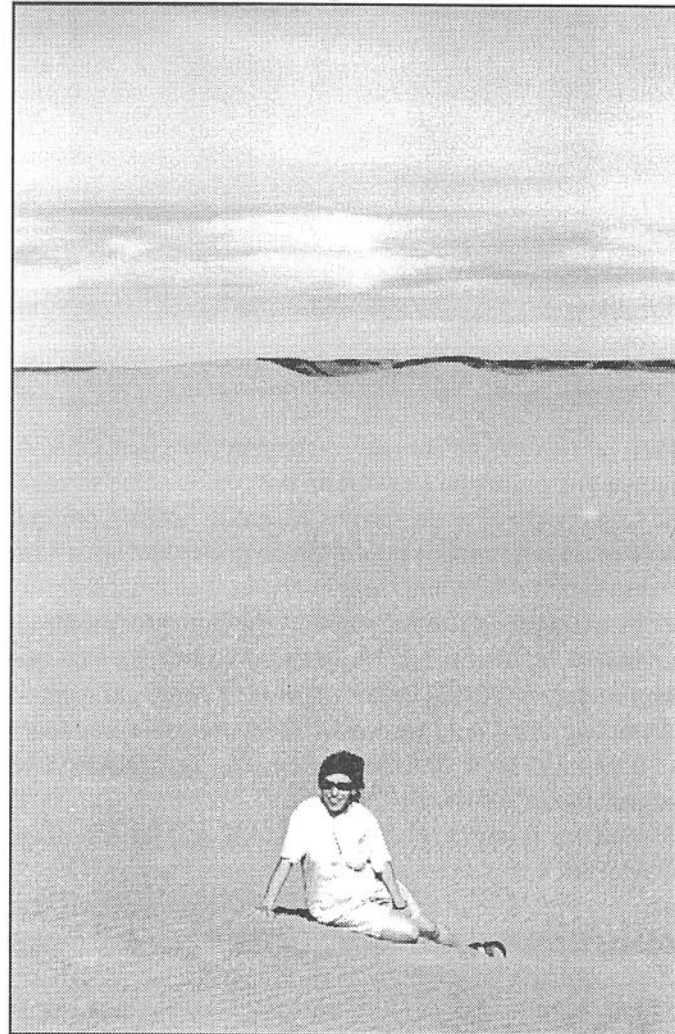
La teva condició de viatgera fou com a regidora de l'ajuntament de Maria?

No, jo hi vaig anar com a jove del PSM i vaig pagar-me el viatge de la meua butxaca.

Dins una "jaima" a Dajla pintant-se les mans amb henna

Maria Margalida Jordà

Na Maria Margalida asseguda a les dunes del desert

Quin preu tenia aquest viatge?

El preu era de 81.500 Pts.

Quina ajuda humanitària dúieu?

El Fons Mallorquí duia moltes de capses que no sé que hi havia dedins. A nosaltres ens digueren que necessitaven roba per a infants, sabó, compreses, i d'altres objectes d'ús personal i material escolar.

S'ha de dir que les famílies que visitaven els nins que havien estat per aquí a l'estiu els duïen bicicletes i altres objectes que allà només serveixen per crear desigualtats entre ells. Va ésser una actitud bastant criticada.

Quina impressió te'n dugueres del desert?

Jo creia que tot era arena i dunes i vaig quedar ben fotuda, perquè no és així. El terra és fort i el color de

Part de la delegació de joves a la sala de te de Rabuni

l'arena és totalment diferent com el m'havia imaginat, me va sorprendre molt. El color i la textura de l'arena de les dunes és molt diferent de la resta de desert.

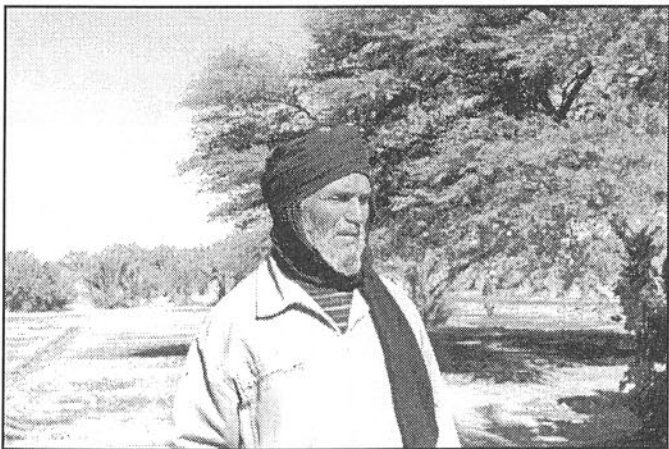
Quan vas amb els camions d'una banda a l'altra, no hi ha carreteres, però l'arena és compacta i s'hi pot circular perfectament.

Com estan organitzats els campaments de refugiats?

Hi ha 4 nuclis de població, amb la intenció que si algun dia pateixen un bombardeig o els ataquen, no sia tan fàcil destruir-los com si visquessin tots junts. Per exemple d'un campament a l'altre hi ha més de 4 hores amb camió. Cada un d'aquests nuclis estan dividits en barris, això sí, tot de haimas (tendes de campanya), ja que no volen construir cases perquè la seva situació és transitòria.

Quin mitjà tenen de subsistència als campaments?

Ajuda humanitària, viuen totalment pendents de l'ajuda humanitària. Als campaments no hi ha homes, només alguns que se dediquen a feines burocràtiques, els demés són a campaments a entrenar-se per a la guerra, (el que aquí anomenam servei militar) i cada tres mesos tenen 15 dies de permís per visitar la família. Per això als campaments només hi ha dones i nins.

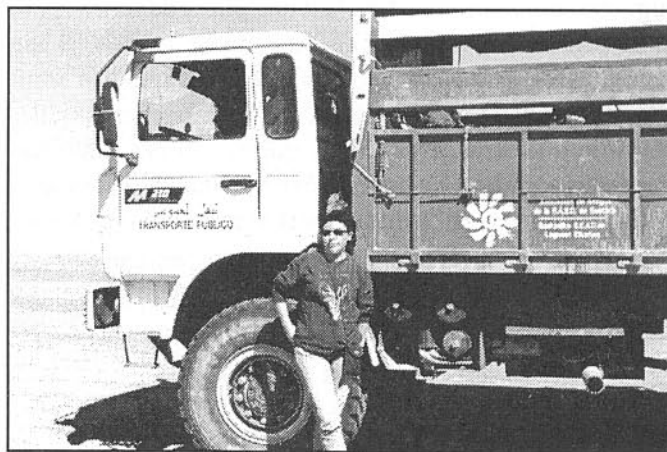
Aquest home és el responsable de l'hort de Rabuni

Els nins estudien. Hi ha escoles?

Sí, els nins i nines tots estudien, a més tenen molt clar que han d'estudiar per poder-se fer respectar. Allà només poden cursar estudis fins a batxillerat, per seguir a la universitat han d'anar a l'estranger i solen anar a universitats de l'Estat espanyol, d'Argèlia o Cuba. No només els homes, les dones també poden anar a la universitat, és dels pobles musulmans més avançats en aquest aspecte.

Hi ha servei públic de transport per anar d'un nucli a l'altre?

No, però s'hi pot anar. Quan algú vol visitar un altre campament se posa al costat de la pista per on passen els camions i espera que en passi algun i quan passa hi puja. I la cabuda dels camions no té límit, mentre hi ha gent n'hi pugen.

Aquest camió és el transport públic als campaments

Quina organització política tenen?

Tenen govern, hi ha un president de la república i ministres. A Rabuni és la "Capital" on hi ha els ministeris i l'administració política.

Quina població hi ha als camps de refugiats?

135.000 persones més o manco als camps de refugiats, altres ja viuen als territoris recuperats o estudiant a l'estranger. Als territoris recuperats, que ja estan sota el seu control, només els visitaren els polítics, però varen haver de fer un viatge d'unes 9 hores amb camió.

Quines esperances tenen amb el referèndum d'autodeterminació?

El sentiment general no el sé, però amb la gent que jo vaig parlar no hi confien amb el referèndum i no m'estranyaria gens qualsevol dia veure que han començat a pegar tirs i se declaren en guerra. La seva situació és molt fotuda i ja no aguanten més, fa 25 anys que viuen d'aquesta manera.

Una cosa que me va sorprendre molt són els nins,

Na Maria marginalida el dia de la xerradeta

la seva felicitat, passen amb molt poques coses, sense juguetes, comparteixen fins i tot una pilota de futbol, però si ho pensam bé, aquests nins no han vist res més, ja han nascut allà i això és el seu món. Els únics que han sortit són els que han tengut la sort d'anar a passar temporades a l'estiu a l'estranger, com els que vénen per Mallorca. Aquestes sortides a l'estranger és per evitar que els menuts estiguin els mesos d'estiu al desert, ja que les temperatures

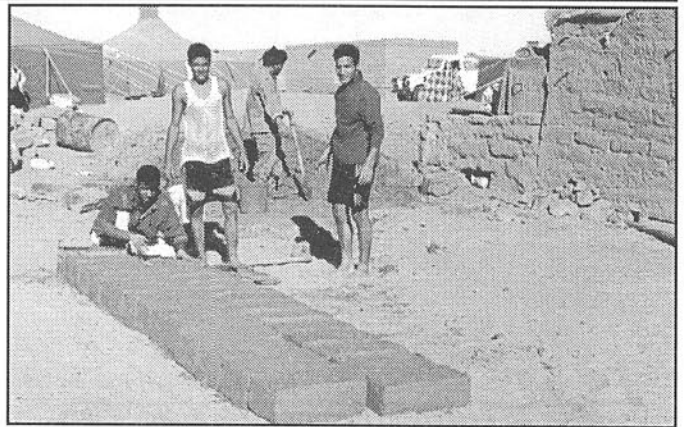

Dues dones passejant per un carrer del campament 12 d'octubre, ben abrigades per protegir-se de l'arena

arriben als 56 0 58 graus. Però quan tornen grans és quan se'ls fa difícil la vida als campaments, ja que allà no tenen sortides ni futur.

No hi deu haver diferències socials als campaments?

És una altra cosa que me va sorprendre. Sí que hi ha diferències i des de fa pocs anys, a partir de l'any 1991 més o manco, que és quan comencen a circular doblers i la gent que té algun familiar fent feina a l'estranger els envia doblers, per això han començat a haver-hi aquestes diferències.

Homes fabricant totxos per fer construccions

Tens cap anècdota que no ens hagin contat?

Ara me ve al cap el ritual del te, que és la beguda oficial, tot el dia beuen te. Cada vegada que fan te ho fan en tres vegades, el primer és amarg com la vida, el segon és dolç com l'amor i el tercer és suau com la mort.

Mentre na Maria Margalida seguia contant coses i anàvem fent comentaris, més que una xerradeta fou una tertúlia, ja que ens acompanyaren na Joana Maria, na Francisca i en Martí, que també feren preguntes o hi afegien algun comentari, cosa que ajudà a enriquir aquesta entrevista i ens servirà per conèixer un poc més un poble que no està tan lluny de nosaltres, el poble Saharaui i esperem que prest puguin fer el seu esperat referèndum i viure com qualsevol poble lliure del món.

Magí Ferriol i Miquel Morey

A Ses Tarragones, menjant i xerrant

PA amb OL

BAR RESTAURANT

"SES TARRAGONES"

Pa amb oli
i
Carn torrada

Carret. Petra - Sta. Margalida Km. 41600 - Tel.: 971 52 53 16

Poemes den Rosselló

Un que va patinar

I

Primavera de l'hivern
tu embelleixes la tardor
perfumes la teva amor
abans que vengui el vent.

II

Surt la rosa més hermosa
del jardí que tu has cuidat,
tot ho deixa perfumat
com la poncella ditxosa.

III

Que és de fina una rialla
d'un infant que vol xerrar,
com la poncella més guapa
que dins el sol vol badar.

IV

Bella tardor de la vida
donem força per pensar,
donem força i alegria
que a la verge vull cantar.

V

Sempre seràs la tardor
del jove i del vell,
que viuràs amb emoció
quan apunti el clavell
sempre de bonà llavor.

VI

Si hi ha cap marier
que mori dins la tardor
jo sempre per ell tindrè
una bella oració.

VII

Jo sempre al món voldria
que triomfàs la joventut
i que el poble de Maria
sia el millor d'aquesta illa
d'amor i de plenitud.

VIII

La verge de la Salut
que és la Verge Maria
jo sempre desitjaria
sia la font d'alegria
del món que ja hem conegut.

IX

Les nines, què són de guapes!
mira-les dins la tardor,
que van com un garballó
dels colors que mos agraden.

X

Que passeu un bon Nadal,
que ja ha deixat la tardor.
i fa un poc més de fredor
i capejam el temporal;
a mi ja m'és ben igual
ja m'ha fuit el tremolor,
davant Déu nostre senyor
hi fa un viure especial.

XI

Que passeu un bon Nadal
amb salut i alegria
i si traieu a la loteria
augmentareu el cabdal
i a qualcun li fugirà el mal
que el turmenta cada dia.

Molts d'anys i bones festes per a tots.

Miquel Rosselló i Quetglas.

Desembre del 2000.

UNES GLOSES RECORDANT A BERNAT QUETGLAS (POLL)

Un abraç amb bon estil,
Bernat jo sempre te vull donar.
L'altre dia vaig parlar
amb un amic per glosar
i "saludos" te vol enviar
que li diuen en Pere Gil;
m'han dit que et posis tranquil
que el premi que et va dar,
altre pic te guardarà
si no et poses en perill,
però t'has de presentar
perquè ell te vol pagar
les dietes de l'estiu.

Una abraçada del teu amic.

Miquel Rosselló i Quetglas.

INCA; a desembre del 2000.

BULLIT DE NOTÍCIES

EL SERVEI DE MENJADOR I LA SEVA VALORACIÓ

Hem rebut del Departament de Serveis Socials de la Mancomunitat del Pla de Mallorca i la Creu Roja una informació relativa al servei de repartiment de menjar a domicili. Segons aquest informe Maria és el segon poble de la Mancomunitat que té més usuaris, just per darrera d'Algaida. Segons aquest informe basat en una enquesta valorativa entre els usuaris del servei, només un 1% ha tengut alguna queixa.

Quant a la consideració general del servei, només un 7% dels enquestats el valoren com a dolent, enfront al 91% que el valoren com a bo o molt bo.

Un 58% declara que el cost del servei és correcte, enfront a un 12% que pensa que és excessiu i un 1% que és barat.

Respecte dels menús que se serveixen, un 27% diu que hi ha variació suficient, un 54% que la variació és molta i un 17% que haurien de ser més variats. També destacar que un 96% opina que el menú s'adapta a la seva salut i tan sols un 2% creu el contrari.

Pel que fa al repartiment del menjar, un 83% declara que l'hora d'arribada és correcta, enfront d'un 4% que diu que és massa prest o un 8% que pensa que és massa tard.

LA PLAÇA DES POU A PUNT

Quan escrivim el número del mes de desembre, són

a punt d'acabar les obres de remodelació de la Plaça des Pou. Les faroles noves ja estan posades, així com alguns dels bancs de fusta que substituiran els vells bancs de ferro. Igualment, i això és d'agrair, sobretot per a la gent gran, s'han col·locat dos arrambadors de fusta per ajudar a pujar i baixar, sobretot a la banda de davant Can Xirme, lloc on els escalons són molt empinats.

LA PISTA DE TENNIS TAMBÉ JA S'ACABA

També són a punt d'acabar-se les obres de la pista de tennis del poliesportiu. Aquestes han estat sufragades per Sa Nostra. Amb un mur de contenció que asseguri el ferm, una nova pista refeta i pintada de nou i un nou renreixat que la tanqui faran una instal·lació moderna i que durarà molts d'anys.

ELS RECAPTADORS DE TRIBUTS ES QUEIXEN

Enguany, per primera vegada, s'han anat a pagar els tributs municipals a Ca ses Monges. Allò que ha suposat un avantatge per als ciutadans de Maria, per als recaptadors ha estat un seguit de molèsties, ja que les condicions de Ca ses Monges no permeteren fer la seva feina amb comoditat. Hageren d'espavilar-se per trobar un allargador per poder connectar els ordinadors que duïen i aprofitar les poques condicions del local.

*La plaça ja està llesta.
Just li manca la
inauguració oficial*

BULLIT DE NOTÍCIES

Moment de les obres a la pista de tennis. Ara ja està pràcticament llesta

EL CALENDARI DE FENT CARRERANY PER AL 2001, A PUNT

Tal i com feim, des de fa ja un bon grapat d'anys, enguany tornarem obsequiar els subscriptors de la nostra revista amb un calendari amb una fotografia del retratista Pere Mascaró. La fotografia, datada l'any 1925, és feta a la farinera de Ca'n Gual, una autèntica joia històrica. Si qualche subscriptor veu que no li arriba el calendari que ens ho faci saber i li enviarem.

MUSEU DE L'EDUCACIÓ A INCA

Des de la Conselleria d'Educació s'està duent a terme una recollida de material educatiu a les diferents escoles de les Illes Balears per muntar un gran Museu de l'Educació a Inca, a l'antic edifici de l'Escola Industrial. Els encarregats de recollir material venguéren a l'escola de Maria i pogueren fer un bon recull de material. Llibre, mapes, cartells, quadres, prestatgeries, un crucifix, material de laboratori, etc. Digueren que estaven contents de veure com a l'escola de Maria s'havien guardat tantes coses.

CURSET DE PODADORS

Des del primer dissabte de desembre s'està duent a terme, a Maria, un curs de podadors de la MANCOMUNITAT DEL PLA. Aquest curs, amb una durada de trenta hores, es durà a terme al llarg de quinze caps de setmana. Les tècniques de la poda, així com la seva aplicació a les diferents espècies d'arbres illencs serà l'objectiu del curs. Una quinzena de persones inscrites al curs, de Maria i d'altres pobles del voltant, aniran fent les pràctiques que els donaran els coneixements necessaris per esser autosuficients en aquest camp.

ELECCIONS AL CONSELL ESCOLAR

El passat 23 de novembre se celebraren les eleccions dels representants dels pares i mares de l'escola de Maria, al Consell Escolar. Foren pocs els qui acudiren a votar, un poc més de trenta. Dos eren els candidats que es presentaven, per als dos únics llocs que estaven en joc i que representaran la resta de pares i mares d'alumnes al màxim òrgan consultiu de l'escola. Seran Antoni Horrach i Guillem Jordà. Per part dels mestres els representants seran Onofre Sureda, Joana Maria Seguí i Margalida Soler.

EL POLÈMIC OBJECTE VOLADOR DE DIA 29 DE NOVEMBRE, TAMBÉ FOU VIST DES DE MARIA

Un veïnat de Maria ens ha fet saber que ell també va veure el polèmic objecte volador que aparegué sobre el cel de Mallorca l'horabaixa del passat 29 de novembre. Ens confirmà que tornava amb el seu tractor de la banda de Deulosal cap al poble i que devien ser entre les cinc i mitja i les sis manco quart, quan va veure una espècie de bolla de foc que atravessà el cel de dalt a baix, en diagonal, en el sentit de Sineu cap a Ariany, desapareixent a la línia a l'horitzó. Ens digué que la visió va ser espectacular i que a penes durà cinc o sis segons, sense deixar cap rastre.

LA CAMPANA MAJOR A PUNT DE SER CANVIADA I EL RELLOTGE DE L'ESGLÉSIA S'AUTOMATITZARÀ

Sembla que les obres que han de permetre canviar la campana major del campanar són a punt d'iniciar-se. Les bigues que les han de subjectar, així com la campana nova són a punt d'arribar. Aquesta nova campana, duita des de França, durà una inscripció que farà referència a la data actual per deixar constància de l'esdeveniment. Igualment es procedirà a automatitzar el repic de les campanes, així com el del rellotge. Així l'antic sistema de donar corda al rellotge passarà a la història i s'adaptarà a l'horari europeu. Si tot va així com se suposa, estarà llest per a les properes festes de Nadal i el nou mil·lenni es podrà rebre amb repic nou de campanes i amb toc d'hores a l'europea.

MIG POBLE SENSE LLUM DURANT TRES DIES

Sembla que una avaria al sistema automàtic d'encesa de l'enllumenat públic va fer que al llarg d'uns quants vespres mig poble es trobàs a les fosques, mentre que els llums s'encenien durant el dia. Esperem que quan passin coses d'aquestes se solucioni el problema amb més celeritat.

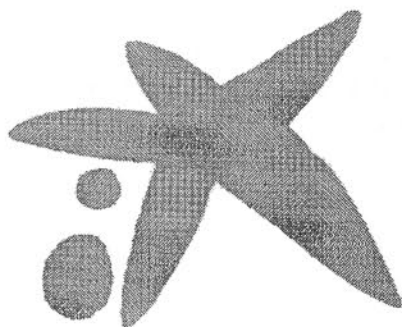
DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

L'amo en Llorenç Balle Coll morí el passat dia 20 de novembre, a l'edat de 74 anys. Vivia al carrer Nou, número 76.

L'amo en Jaume Vanrell Riera morí el passat dia 27 de novembre a l'edat de 74 anys. Vivia al carrer Deulosal, número 8.

Que descansin en pau.

"la Caixa"

OFICINA DE MARIA DE LA SALUT

Aquesta casa de Sa Raval participa del programa Ca Teva de Bell Nou.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	971525002 (FAX)	971525194
BIBLIOTECA		971525688
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)		971525594
APOTECARIA		971525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)		971525083
ESCOLA DE BAIX		971525252
LOCAL TERCERA EDAT		971525564
PARRÒQUIA		971525033
GESA INCA: AVARIES		971880077
BOMBERS		085
HOSPITAL MANACOR Informació		971847000
Urgències		971847060
Cita Prèvia		971847100
AMBULATORI D'INCA		971502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA		061
SON DURETA (Centralita)		971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)		971502850
AMBULÀNCIES		971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)		971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)		971505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dilluns i dimecres: de 16 a 18 hores.

Dimarts, dijous i divendres: de 16 a 19 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 8 i 15 hores. (15 h. Dissabtes no, Festius sí)

Sortides Palma: 13 (dissabtes, 14 h) i 19 hores. (Festius, 19, 15 hores)

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:

(De dilluns a divendres)

Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores

Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:

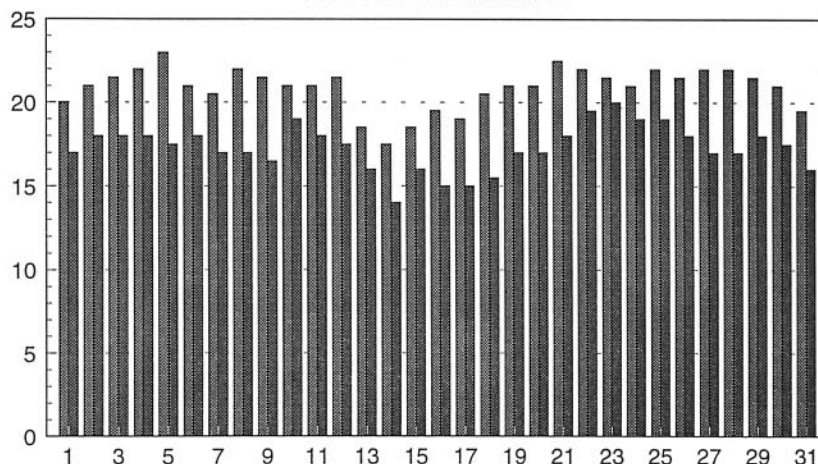
Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al **855043**
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**
- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al **236624**

El temps

MES D'OCTUBRE

■ MAXIMES ■ MINIMES

PLUVIOMETRIA

Dia .1	8 l.
Dia .6	4 l.
Dia 10	5,5 l.
Dia 12	1,5 l.
Dia 13	21 l.
Dia 22	7 l.
Dia 23	3 l.
Dia 24	14 l.
Dia 25	2 l.

Temperatura Màxima

23° C (Dia 5)

Temperatura Mínima

14° C (Dia 14)

Temperatura Mitjana

19,1 °C

Mitjana Màximes

20,9 °C

Mitjana Mínimes

17,3 °C

TOTAL: 66 LITRES

RACÓ DE CUINA

LLUÇ FARCIT

INGREDIENTS:

1 lluç de 600 o 700 gr.
 2 porros grossos
 10 o 12 alls tendres
 2 manats d'espínacs
 ½ kg. de gambes pelades
 200 gr. de "bacó"

Antoni Fiol

PER LA SALSA

1 pot de pebres vermells de "Piquillo"
 ¼ kg de gambes pelades.
 ¼ l. de nata.

PREPARACIÓ:

Treim l'espina i feim dos trossos per llarg del peix, els posam dins una palangana o rostidora per anar al forn, damunt un paper d'alumini, la pell per avall, li posam a gust, sal, oli i pebre bo blanc.

Amb el cap del peix, les espines i caps de gambes feim un poc de brou.

Tallam els espínacs, els donam un bull i els colam.

Sofregim un porro i la meitat d'alls tendres, tallats ben petits. Hi afegim els espínacs i els posam sal i pebre bo a gust.

A part, sofregim l'altre porro i els alls que han quedat i hi afegim les gambes. Per lligar-lo un poc hi posarem una cullerada de farina, un poc de llet i un poc de brou.

Posam damunt el peix una capa d'espínacs i una de sofregit de gambes, damunt posam el "bacó" tallat ben petit, un poc de galleta picada i un poc de mantega.

Ho posam al forn uns 25 minuts.

SALSA

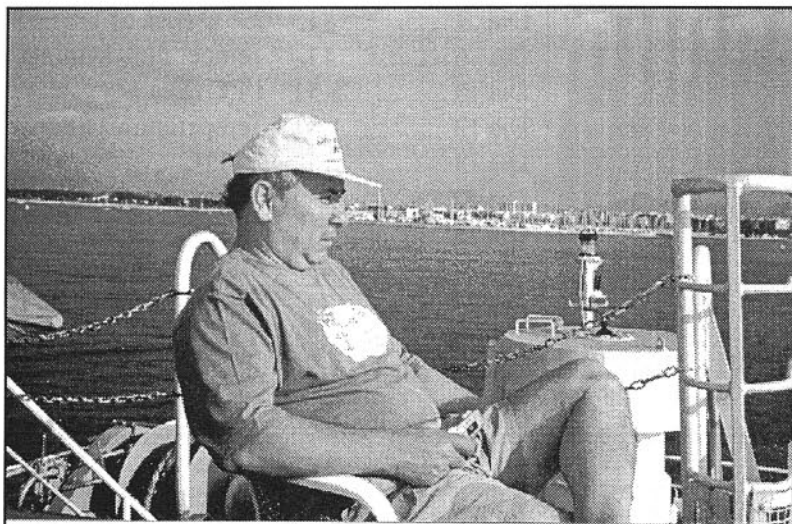
Sofregim les gambes, hi afegim els pebres de "piquillo" a trossos i la nata, hi posam sal i pebre bo, ho picam amb la "batedora" i ho posam al foc fins que sigui calenta, (s'ha de servir calenta).

Per servir-ho, posarem una cullerada grossa de salsa dins el plat i ho mourem fins que aquesta s'escampi per tot el fons. Damunt i al mig hi posarem una tallada del peix farcit.

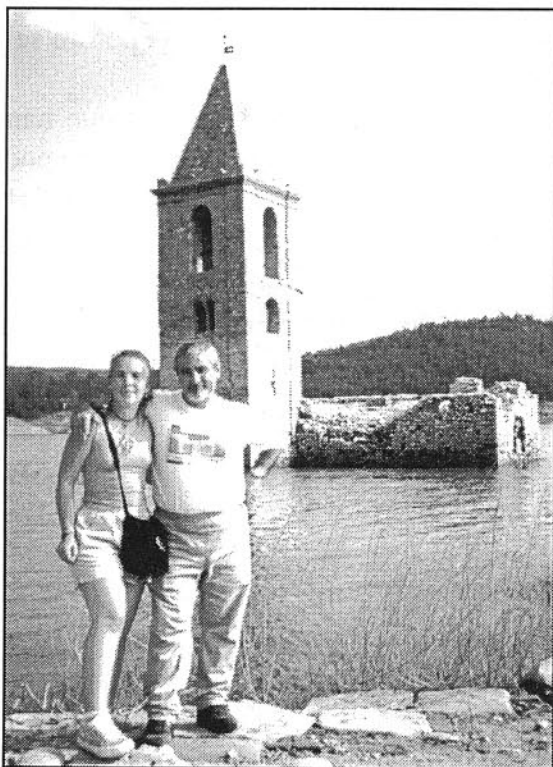
BON PROFIT!

De Viatge, amb *Viatges Martel*

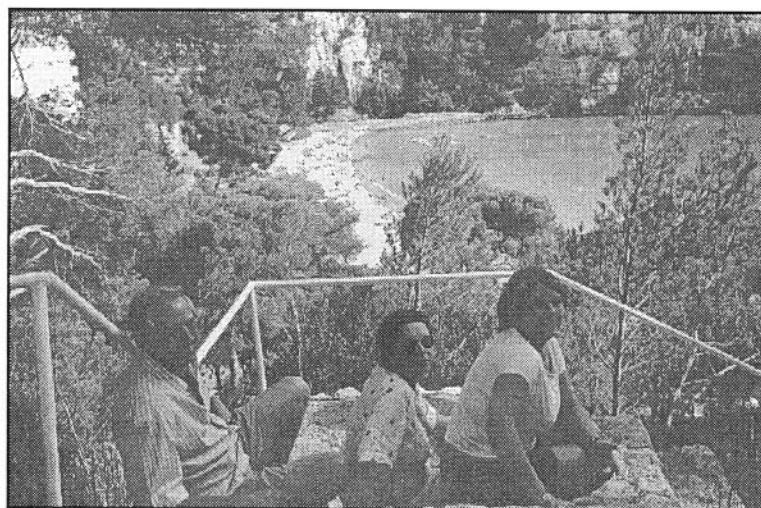
Viatges Martel sortejarà un viatge per a dues persones, entre totes les fotografies recents de viatges publicades a Fent Carrerany al llarg del 2000.

16.- Antoni Fiol sobre el vaixell que el duia a Menorca, entrant al port de Ciutadella, el passat mes d'octubre.

18.- Mireia Rosa i Magí Ferriol aquest passat estiu devora el campanar de Sau, dins l'embassament del mateix nom.

17.- En Miquel Ginard, na Cecília Galmés i na Margalida Bibiloni a Cala Galdana (Menorca), el passat mes d'octubre.

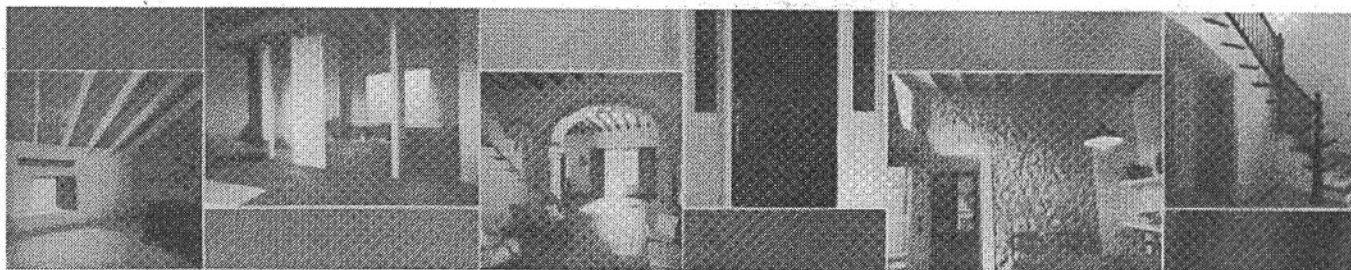

19.- Cati Marquet i la seva cosina a la ciutat prehistòrica de Son Catlar, Menorca (1-10-2000)

L'AJUNTAMENT INFORMA

SUBVENCIONS PER A LA REHABILITACIÓ D'HABITATGES

PER A INFORMACIÓ I TRAMITACIÓ DE LES AJUDES VOS PODEU POSAR EN CONTACTE AMB EL DEPARTAMENT D'OBRES DE L'AJUNTAMENT.

REHABILITACIÓ D'HABITATGES

Obres

Preferent: amb pressupost mínim de 750.000 ptes. i un màxim de 5.000.000 ptes.

General: amb un pressupost mínim d'1.000.000 ptes.

Ingressos familiars

Preferent: màxim 4.850.000 ptes. (base imposable)

General: màxim 6.235.000 ptes. (base imposable)

Import ajudes

Preferent: 40% amb un màxim 1.000.000 ptes. (*)

General: 20% amb un màxim de 800.000 ptes.

(*) S'incrementarà amb les ajudes del RD 1186/98 (estatal)

REHABILITACIÓ DE FAÇANES

Obres

Amb un pressupost sense límit.

Ingressos familiars

CAIB: sense límit.

ESTATAL: segons art. 38 del RD 1186/98

Import ajudes

30% del pressupost amb un màxim absolut de 300.000 fins a 1.300.000 ptes. segons la superfície de la façana.

REHABILITACIÓ D'ELEMENTS COMUNITARIS

Obres

Supressió de barreres arquitectòniques.

Adequació estructural i funcional.

Ingressos familiars

CAIB: sense límit.

ESTATAL: segons l'art. 38 del RD 1186/98

Import ajudes

15% del pressupost amb un màxim d'1.000.000 ptes.

15% del pressupost amb un màxim de 300.000 ptes. per habitatge.

ADQUISICIÓ I REHABILITACIÓ IMMEDIATA

Obres

Amb un pressupost sense límit.

Ingressos familiars

Màxim 4.850.000 ptes. (base imposable)

Import ajudes

Per compra: 5% màxim 700.000 ptes. (*)

7% amb un màxim d'1.040.000 ptes. entre 18 i 35 anys.

Per a la rehabilitació: el que correspon segons l'actuació.

(*) No poden transcórrer més de 9 mesos des de la data de l'escriptura fins la sol.licitud d'ajuda.

EXCURSIÓ A VALLDEMOSSA: LA CARTOIXA I EL CENTRE CULTURAL COSTA NORD

El passat dia 21 de novembre, amb l'escola, vàrem anar d'excursió a Valldemossa. Partírem de sa Plaça des Pou a les nou i arriàrem a Valldemossa a les deu i mitja.

Grup de sisè, devora al bust de Frederic Chopin, on vàrem berenar

Quan érem allà berenàrem dins una placeta que hi ha al costat de la Cartoixa. Llavors, ja dins l'església de la Cartoixa, una guia de la Cartoixa ens explicà diferents coses sobre aquella església. Dins totes les explicacions una era que les estàtues de sants eren fetes d'una sola peça de tronc d'olivera. Aquesta explicació va ésser la que em va agradar més.

poble de Valldemossa. Visitàrem la casa natal de Santa Catalina Thomas, que està en el carrer Rectoria número 5.

Davant la casa natal de Santa Catalina Thomàs

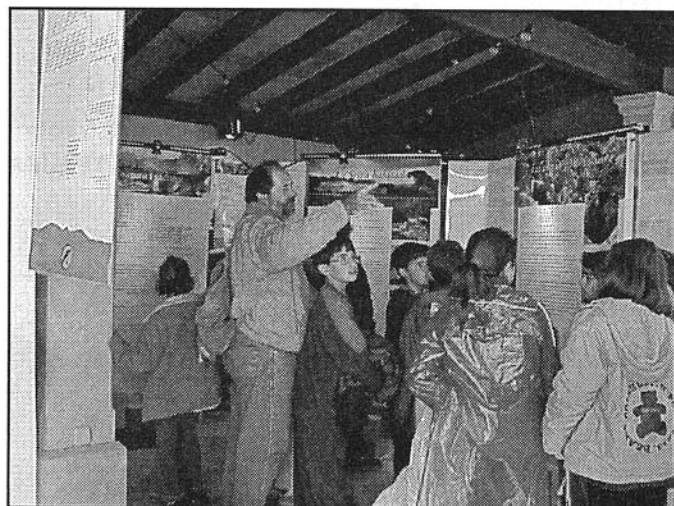
Tornàrem i anàrem a veure l'exposició Costa Nord, feta per l'actor Michael Douglas. Allà hi havia cartells sobre la Serra de Tramuntana. Llavors, entràrem a un cinema i veiàrem un vídeo sobre la Serra de Tramuntana. Després entràrem a una sala de fusta que es pareixia a un vaixell i al fons hi havia el camarot de l'Arxiduc Lluís Salvador d'Austria. Aquella sala representava el seu vaixell, el Nixe.

Piano Pleyel, propietat de Frederic Chopin, quan residí a la Cartoixa de Valldemossa

Vàrem visitar el piano Pleyer de Chopín i una altre guia ens contà que Chopín, quan va morir, enterraren el seu cos a París i el seu cor Polònia. També veiàrem molts de llibres, postals de la seva esposa, George Sand.

Sortírem de la Cartoixa per anar a visitar el bonic

Mirant els pennels que sobre la Serra de Tramuntana hi ha al centre Cultural Costa Nord

Després tornàrem a la plaça on berenàrem, per dinar. El dinar fou de la una i mitja a les dues i mitja. Aquest temps, els mestres, ens vàrem deixar anar tots sols pel poble de Valldemossa.

En arribar d'"explorar" per Valldemossa férem el joc de descoberta que durà una hora.

Finalment tornàrem cap a Maria contents i amb molta calor.

JOSEP
O L I V E R
A R L È S.

*Sortint de
Valldemossa per
la carretera
vella de Palma
es veu aquesta
bella
panoràmica de
la Cartoixa de
Valldemossa.
Aquí ens férem
tots aquesta
fotografia*

Article dedicat al meu amic i company Miquel Oliver Roig

Reflexions de tardor.

En el llenguatge familiar normal de la infantesa, per indicar l'època en què ens trobam, la tardor, solíem emprar l'expressió "primavera d'hivern", reservant la paraula tardor per un llenguatge més culte i poètic, menys corrent. Inclús freqüentment acudíem a la paraula castellana "otoño", sense cap mania. Eren èpoques en les quals la nostra llengua s'infravalorava, per suposat. Avui afortunadament, parlem millor la nostra llengua, sobretot els nostres joves. S'ha imposat la paraula tardor, correcta; oblidant-nos de l'expressió "primavera d'hivern", un poc amanyada que fins hi tot tenia la seva gràcia i encant. Però bé, admesa i recuperada la paraula tardor, que me pareix bellíssima, hem sortit guanyant en el llenguatge corrent.

Volia dir que aquesta època de l'any en què ens trobam immersos ara, me pareix molt idònia per a la reflexió. Les nits llargues, els dies grisos... propicien l'ànim per a la introspecció. Crec que els cristians corrents hauríem d'anar pensant si no estarem venent la primogenitura per un plat de lleties.

La vida d'avui que ens envolta, les presses, el consum, la competitivitat exagerada; ens condueixen a una subversió de valors notòria. Aquí hi són el poder, el sexe, els doblers, a primera plana. Hem d'arribar-hi com sia, però ràpidament. Quantes vegades pensam amb els drets dels altres?

Les paraules austeritat, abnegació, resignació, paciència, magnanimitat, humilitat, amb profunds conceptes que elles emparen, estan desapareixent del llenguatge corrent. No haurien de posar tots (tots creients i agnòstics) la llum vermella?

Per suposat hem d'admetre que els cristians en massa ocasions hem donat per bona una resignació que no era més que una apatia, una austeritat que no era més que una misèria encoberta; una humilitat que incloïa una dosi d'hipocresia. Tots sabem que això ha estat així i podríem seguir allargant la llista de virtuts que no eren tals.

Però tractem de posar en ordre les peces del trencaclosques. Els nous cristians que la vida moderna imposa, desemboquen evidentment a un vessant de creativitat, riquesa, confort, apropament de cultures, conquestes socials. Benvinguts sia tot això. Però crec que al seu costat han de romandre els valors humans que un cristianisme ben entès i evolutiu (malgrat estigui basat en una neta tradició) condueixen a l'altre vessant ineludible, indispensable a la persona i a l'espiritualitat. Crec que l'ésser humà, en la seva recerca interior, ha de fer cap a alguna cosa transcendent, si no vol acabar en una nova espècie híbrida entre la bèstia i el robot.

El teu amic que t'estima.

Miquel Rosselló Quetglas.

INCA, a 3 de novembre del 2000

RECOLLIDA SELECTIVA DE PAPER-CARTRÓ I VIDRE A MARIA

El departament de Medi ambient i Natura del Consell Insular de Mallorca ens ha remés les dades del tercer trimestre de l'any 2000 de recollida selectiva de paper, cartró i vidre al nostre poble i també a tot Mallorca manco Palma. Aquí publicam les dades corresponents al nostre poble i les podeu comparar amb les dades dels anys 1998 i 1999.

En general hi ha augments respecte al mateix mes de l'any anterior, llevat del vidre durant els mesos d'estiu, durant els quals les quantitats recollides són sensiblement més baixes.

**Consell Insular
de Mallorca**

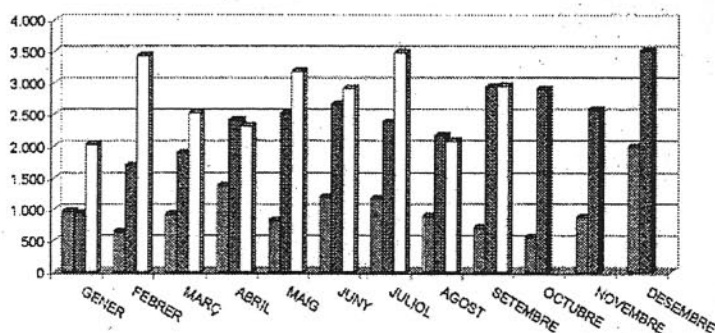
RECOLLIDA SELECTIVA A MALLORCA (exc. Palma)

dades en quilograms

PAPER-CARTÓ

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	ACUMULAT fins setembre
1998	969	646	924	1.389	824	1.204	1.177	897	709	556	874	1.992	8.739
1999	944	1.699	1.902	2.414	2.524	2.670	2.381	2.187	2.941	2.901	2.580	3.505	19.642
2000	2.029	3.436	2.528	2.319	3.189	2.920	3.483	2.078	2.951				24.933
DIF 99-00	114,9%	102,2%	32,9%	-3,9%	26,3%	9,4%	46,3%	-4,1%	0,3%				26,9%

MARIA DE LA SALUT

**Consell Insular
de Mallorca**

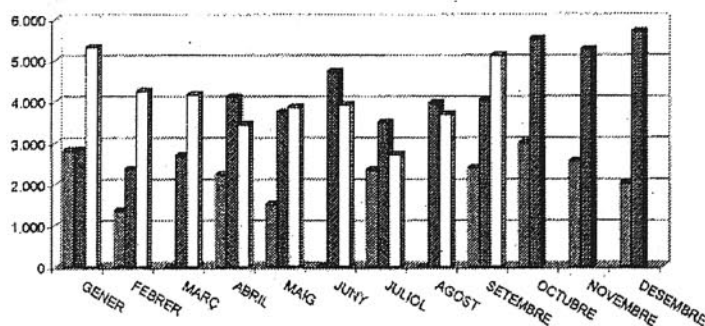
RECOLLIDA SELECTIVA A MALLORCA (exc. Palma)

dades en quilograms

VIDRE

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	ACUMULAT fins setembre
1998	2.825	1.363	0	2.250	1.520	0	2.365	0	2.400	3.020	2.580	2.043	12.723
1999	2.844	2.376	2.708	4.114	3.748	4.722	3.502	3.974	4.050	5.520	5.267	5.692	32.038
2000	5.326	4.250	4.172	3.448	3.865	3.934	2.725	3.688	5.125				38.534
DIF 99-00	87,3%	78,9%	54,1%	-16,2%	3,1%	-16,7%	-22,2%	-7,2%	26,5%				14,0%

MARIA DE LA SALUT

CARRERANY ESPORTIU

FUTBOL BENJAMÍ:

El mes passat donàrem la informació del començament de l'equip de futbol 7 benjamí amb quatre partits jugats, una victòria i tres derrotes.

Idò aquest mes s'han espabilat prou i els cinc partits que han jugat els han gunayats tots. Aquí teniu els resultats i la classificació

Manacorins - Marier	5-6
Marier - Escolar	7-1
Vilafranca - Marier	1-5
Marier - Cardassar	7-2
Petra - Marier	1-11

Els propers partits són els següents:

9 de desembre:	Marier - Manacor
16 de desembre	Porto Cristo - Marier
6 de gener	Badia Cala Millor - Marier
13 de gener	Marier - Artà
20 de gener	Lloret - Marier
27 de gener	Montuïri - Marier

Benjamins F7 D

PORTOCRISTO-CALA MILLOR	.....	1-9
MANACOR-ARTÀ	.....	8-1
PETRA-MARIER	.....	Ajor.
CARDASSAR-MONTUÏRI	.....	3-6
MANACORINS-VILAFRANCA	.....	5-2
LLORET-ESCOLAR	.....	1-3

1.MANACOR	.....	9	8	1	0	86	10	25
2.Cala Millor	.....	9	7	2	0	60	14	23
3.Artà	.....	9	7	1	1	36	17	22
4.Montuïri	.....	9	5	2	2	27	20	17
5.Marier	.....	8	5	0	3	35	24	15
6.Escolar	.....	9	4	1	4	29	31	13
7.Vilafranca	.....	9	3	1	5	36	30	10
8.Manacorins	.....	9	3	1	5	34	33	10
9.Lloret	.....	9	3	1	5	28	33	10
10.Cardassar	.....	9	2	0	7	14	53	6
11.Portocristo	.....	9	1	0	8	7	69	3
12.Petra	.....	8	0	0	8	10	69	0

ANY 2000: ÍNDEX

ARTICLES VARIS

A un carrer qualsevol...qualsevol dia...amb presses ...	30
Una mort secundària	46
Jovent	58
Eleccions generals març 2000(UM)	64
Candidatures d'ERC a les Eleccions Espanyoles	64
A Madrid, Balears primer (PSM)	65
XVII aniversari de l'Estatut d'Autonomia	68
Resultats eleccions generals 12 de març 2000	75
Jovent	91
Excursió escolar	93
Temps enrera	93
Anada a Menorca: del 29 al 31 de Maig	122
La proposició que demana segells en català, aprovada	126
L'herba de Sant Joan	167
Homes contra la violència masclista	177
Maria de la Salut, el meu Hospital de l'ànima	183
Acampada a Biniparratx (Menorca)	196
Escoleta d'Estiu	197
Activitats d'Estiu	198
Escoleta d'estiu (imatges)	214
L'OCB farà campanya per la matrícula IB	220
II congrés de l'Associació de Premsa Forana	231
Programa Joventut 2000-2006	238
Rèquiem per sa mestressa	239
Mariers i marieres aprenen a sonar el fobiol i les xeremies	246
Premis Maria Ferret i Eladi Homs	247
Des del record i admiració, in memoriam	258
Viatge a Brusel·les	259
Subvencions per a la rehabilitació d'habitatges	269
Excursió a Valldemossa	270
Recollida selelectiva de paper-cartró i vidre a Maria	272

BULLIT DE NOTÍCIES

12, 36, 60, 84, 108, 128, 150, 169, 192, 216, 240 i 264

CARRERANY ESPORTIU

Jocs Escolars: Ping-pong	95
Destacada participació escolar en tir de fona i ping-pong	137
La penya barcelonista de Maria al congrés mundial de penyes barcelonistes	196

CARRERANY ESPORTIU: CICLISME

Informació del club cilcista	95
Anada dels ciclistes de Maria a Lluç	139
Estiu 2000 del club ciclista Maria de la Salut	226

CARRERANY ESPORTIU: ESCACS

Monserate Munar campió de Mallorca	22
Jeroni Bergas, reelegit president del Club d'Escacs ...	22
Torneig Mestre Escolar	22

**MOLTES
FESTES DU
EL GENE I
SANT ANTONI
VA ENMIG**

Amb la lluna a l'esquena	70
Master Escolar	70
Campionats Escolars: Comarca des Pla	70
Campionat de Mallorca per equips	70
La bona estrella	114
Campionat de Mallorca escolar	115
Dos malsons	115
II torneig d'Escacs C.P. Antoni Monjo	158
Setembre radiant	250

CARRERANY ESPORTIU: FUTBOL

Resultats i classificació dels equips de futbol 7	23
Resultats i classificació dels equips de futbol 7	47
Resultats i classificació dels equips de futbol 7	72
Resultats i classificació dels equips de futbol 7	94
Resultats i classificació dels equips de futbol 7	114
Subcampions de Mallorca	138
Resultats i classificació dels equips de futbol 7	140
Calendari i resultats del torneig de futbet	159
Calendari i resultats del torneig de futbet	178
Resultats i classificació del torneig de futbet	203
Torneig de futbet 2000	224
Futbol platja	224
Futbol Festes Mare de Déu	225
Futbol Benjamí	251
Futbol benjamí	273

CULTURA

Els contes den Lluç: Recurrència	11
Martí Monjo i Ana Camuñas mostren la seva obra a la Galeria Maneu	20
Concert de música antiga a càrrec d'Aula 98	24

Concert d'Aula 98	43
Presentació de dos nous llibres de Lluç Matas	48
Resum de les actes escolars del curs 1934-1935	52
Homes que perduren	55
Presentació del llibre de Maria de la Salut	99
Discurs-presentació de Bartomeu Pastor a la guia de Maria	100
Joan Sans publica un llibre sobre les joguets antigues	104
XVI trobada d'Escoles Mallorquines a Capdepera ..	121
Notícies de la biblioteca	132
Tercer certamen de dibuix i redacció	133
La poesia mallorquina: Editorial Moll publica Revolta ..	135
El patrimoni pictòric de l'església de Maria	147
Activitats a la Biblioteca	156
Tres novel·les mallorquines	166
Biblioteques de Mallorca	168
1000 poetes per la llibertat	174
Biblioteques de Mallorca: taller d'enquadernació	204
Biblioteques de Mallorca: Horari i activitats	228
La Cultura a Mallorca	237
Biblioteca municipal: Activitats d'hivern	245
V concurs de targetes de Nadal	245

CUINA

La cuina mallorquina vista, analitzada i menjada des de fora 15	
Pollastre i gambes	39
Bacallà amb espinacs i allioli	59
Costelles de xot amb coquetes de blat de Moro	83
«Crepes» de pebre vermell i carabacins	113
Arròs en el forn. Arròs sech	113
Bombes de patata	131
Pop (recepta del segle XVIII)	131
Tomàtiques farcides	154
Cuniy aguiat (recepta del segle XVIII)	154
Un altre suquet de peix	220
Fricandó al cava	243
Lluç farcit	267

DEMOGRAFIA. TELÈFONS D'INTERÈS

14, 38, 62, 86, 110, 130, 152, 172, 194, 218, 242 i 266

DE VIATGE, AMB VIATGES MARTEL

35, 63, 87, 127, 153, 202, 219, 244 i 268

EDITORIAL I SUMARI

2, 26, 50, 74, 98, 118, 142, 162, 182, 206, 230 i 254

FENT CARRERANY: ACTIVITATS

Sabeu qui són les persones del calendari?	7
Assemblea general ordinària: convocatòria	24
Assemblea General de Fent Carrerany	27
Protagonistes del calendari del 2000	51
Licors poètics a Maria	165
Paraula de poesia, dia 2 de setembre	172

Anada al Torrent de Pareis	173
Xerrada sobre fruites i verdures	180
Activitats de Fent Carrerany durant l'estiu	186
Paraula de poesia	207

FESTES

Vaja matines	3
Nadal a l'escola	4
Arribada de l'any 2000 a la plaça de l'Església	5
Missatge de Nadal del President de la CAIB	7
Beneïdes de Sant Antoni	29
Sant Antoni de Febrer	56
Dia 7 de març tingué lloc la Rua escolar	76
Festes de Pàscua a Maria	96
Setmana Santa a Maria	102
Trobada de Donants de Sang a Maria	146
Fi de curs a l'escola	148
Concert de fi de curs a l'escola de música	149
Programa Estiu a Maria 2000	152
Programa de les festes de la Mare de Déu	184
Banderes per a tots els gusts	208
Repàs gràfic de les festes	208
També ens visitaren alguns polítics	211
Per acabar l'estiu tenim la fira	212
Festes de Nadal, Cap d'Any i Reis a Maria	255

FOTOS ANTIGUES

Qui no vol pols que no vagi a l'era	140
---	-----

HISTÒRIA

Els cap de família del terme de Maria de l'any 1459	78
Esclaus a Maria durant l'edat mitjana	119
Un matrimoni de mariandos de fa 620 anys	163

OPINIÓ

Els qui apedreguen les seves teulades, són...?	16
Això és el cobra el batle	17
El defecte 2000	18
Al regidor Antoni Mulet	19
Sàtira infomal	40
Salutació i felicitació per a Antoni Gelabert	42

Els qui apedreguen les seves teulades, són...?	44
Al batle de Maria	45
Lloar i rectificar	66
Pescant als aiguamolls de l'avern	88
«Jo... qué tropa»	89
Carta al meu amic Antoni Negre Carbonell	90
Suma de suports	92
El senyoriu de la FAGB i el president Antich	112
Molts d'anys mestressa	130
Els aldarulls de Son Servera	133
Waterloo i els arbrets del carrer Lope de Vega	134
Entre el record i l'enyorança: Sàtira	136
Un centre nou en un sol centre	143
Felicitació al nostre batle	154
Lloança a la justícia	155
Se li ha tornat l'honra	156
El iot del rei (... i perquè no?)	164
Puntualitzacions del Consell de Redacció	177
Festes passades	222
Què passa amb el gas-oil i els pagesos?	247
Una lliçó d'història	248
L'esplai està indignat	259
Reflexions de tardor	271

PASSANT L'ESTONA...

Contemplant la costa portuguesa de l'Algarve a Porto ...	18
A la Sudàfrica post apartheid	144
La Patagònia i Tierra del Fuego	234
"Mi Buenos Aires querido..."	256

POEMES I GLOSES

Sonet. Adéu, Sor Francisca Negre. Castellitx	21
A don Jeroni Bergas	31
Gràcies per una visita.	55
Cançons a la Mare de Déu de Castellitx	55
Primavera, amor i sol: Les oronelles	79
Versos per a Don Sebastià Balaguer i família	79
Poema dedicat el senyor Jeroni Bergas	116
Poema dedicat a la meva dona, Jerònia Ferrer	116
Poema dedicat a Miquel Rosselló	120
Per la llengua	120
Sonet recordant un temps passat	121
Poema dedicat a Jaume Marc Ferriol	121
Poema a Isabel Mestre i Antònia Carbonell	157
Dos sonets per oblidar	157
Codolada. Qui no vol pols que no vagi a l'era	176
Poemes a Magí Ferriol, a Antoni Fiol, a Antoni Carbonell i a la Mare de Déu	191
La tardor	221
A Sor Francisca Negre	221
Als nostres avantpassats	239
Un que va patinar	263
Unes gloses recordant a Bernat Quetglas (Poll)	263

Anada a Sa Dragonera i acampada a Sa Carrotxa

ESTIU A MARIA

PORTADES

Festa de Cap d'any	1
Sant Antoni: Beneïdes i fogueró escolar	25
Trobada de cantadors i sonadors. Darrers Dies	49
Ca Ses Monges. Joan Torres, pastor	73
Festa del llibre a la plaça des Pou	97
Sa Naveta des Tudons. Club Ciclista de Maria	117
Festa dels Donants de Sang. Fi de curs	141
Pau Riba a la vetllada «Licors poètics»	161
Anada a Sa Dragonera i acampada a Sa Carrotxa ..	181
Festes i Fira	205
II congrés de l'APFM i pingüins de la Patagònia	229
Dones saharauis i escala del mercat pintada	253

TEMPS, EL

15, 39, 63, 87, 111, 131, 153, 173, 195, 219, 243 i 267

VARIS

Una de freda i una de calenta dels quintos	5
El Grau que va fugir a Amèrica	6
El grup d'esplai «Es Rebrot» infroma	28
Tendresa d'una mare	67
Un despertar primerenc	90

XERRADETA AMB, SA

Maria Antònia Roig	8
En Felip Díez, rector de Maria	32
Els personatges del calendari, ara	54
En Joan Torres	80
Na Maciana Bergas	105
En Jaume Obrador	188
Jesús del Campo García-Camba	248
Maria Margalida Jordà	260

